

Instytut Biologii UMCS
Zakład Systematyki i Geografii Roślin

Dominik FIJAŁKOWSKI, Teresa PIETRAS

Szata roślinna projektowanego rezerwatu Żłobek koło Włodawy

Vegetation of the Planned Żłobek Reservation near Włodawa

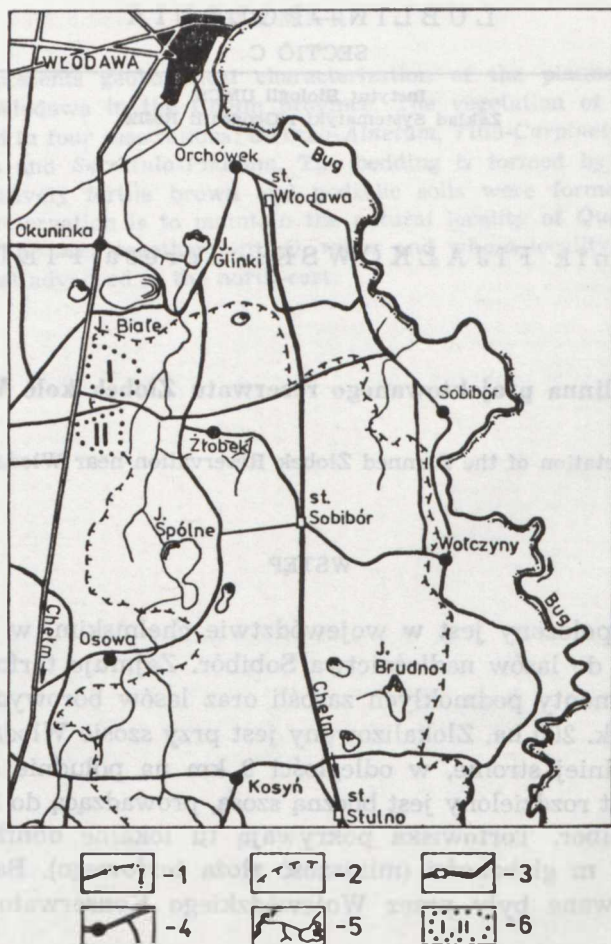
WSTĘP

Rezerwat położony jest w województwie chełmskim, w gminie Włodawa. Należy do lasów nadleśnictwa Sobibór. Zajmuje torfowiska przejściowe i fragmenty podmokłych zarośli oraz lasów borowych na łącznej powierzchni ok. 200 ha. Zlokalizowany jest przy szosie Włodawa—Chełm, po jej wschodniej stronie, w odległości 9 km na południe od Włodawy (ryc. 1). Obiekt rozdzielony jest boczną szosą, prowadzącą do miejscowości Żłobek i Sobibór. Torfowiska pokrywają tu lokalne obniżenia terenu, osiągające 3,2 m głębokości (miąższość złoża torfowego). Badania rezerwatu finansowane były przez Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Chełmie.

STOSUNKI PRZYRODNICZE

Badany obszar należy do Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego (3). Średni opad roczny za lata 1881—1930 wynosił 564 mm. W tym samym okresie średnia roczna temperatura równała się 7,4°C. Minimalne i maksymalne temperatury wahały się od -35°C do 38°C. Według Zinkiewiczów (7) średnia temperatura powietrza wiosną wynosiła 6,6°C, latem 17,8°C, jesienią 7,8°C, zimą -2,6°C, w okresie wegetacyjnym 18,7°C w ciągu roku 7,5°C. Okres wegetacyjny trwał przez 213 dni. Opady w okresie wiosennym wynosiły średnio 120 mm, latem 210 mm, jesienią 120 mm, zimą 90 mm, w okresie wegetacyjnym 380 mm, w ciągu roku 550 mm. Czas zalegania pokrywy śniegowej wynosił 73 dni.

Obiekt zajmuje południowo-wschodnią część Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego (1). Na tym odcinku łączy on od północy Krainę Wielkich Dolin z pasem Wyżyn Środkowopolskich na południu. Elementami fizjograficznymi Wielkich Dolin są płaskie tereny piaszczyste i torfowiskowe. Wśród nich wykształciły się niewielkie wznie-

Ryc. 1. Położenie projektowanego rezerwatu Złobek; 1 — granica państwa, 2 — granica Sobiborskiego Parku Krajobrazowego, 3 — koleje, 4 — drogi, 5 — rzeki, jeziora, 6 — rezerwat Złobek I i II

Location of the planned Złobek reservation; 1 — the state's border, 2 — border of the Sobibór Landscape Park, 3 — railways, 4 — roads, 5 — rivers, lakes, 6 — Złobek reservation I and II

sienia do 10 m wys. (160—170 m n.p.m.), zanikające w kierunku wschodnim i północnym. Podłożem całego obszaru jest kreda, wykształcona w formie margli mało odpornych i łatwo wietrzejących. Zalega ona na niektórych wzniesieniach pod utworami czwartorzędowymi, stosunkowo blisko powierzchni ziemi (ok. 1 m), w południowej części obszaru. Pozostały teren pokrywają piaski akumulacji lodowcowej średnio- i gruboziarniste o miąższości kilkunastu metrów. W lokalnych zagłębieniach, częściowo pochodzenia krasowego lub wytopiskowego, występuje kilka jezior do kilkunastu metrów głębokości oraz bagna wypełnione torfami niskimi i przejściowymi. Stanowiły one kiedyś rozległe jeziorzysko. Takim już zarośniętym zbiornikiem wodnym

jest projektowany rezerwat Żłobek. Zajmuje on nieregularne 2 niecki, wypełnione 3,2 m warstwą torfu. W okresie zwiększonych opadów atmosferycznych wypełniają się one wodą do powierzchni torfowiska. W okresach suszy natomiast woda opada zwykle poniżej 0,5 m głębokości. Dno i brzegi niecek tworzą piaski luźne pochodzenia dyluwialnego. Wysychają one bardzo szybko w miejscach, gdzie poziom wód gruntowych obniża się do 3 m poniżej powierzchni.

Gleby w projektowanym rezerwacie wykazują duże zróżnicowanie (2). Na obrzeżach rezerwatu panują gleby bielcowe wytworzone z piasków słabogliniastych i luźnych (ok. 15%). Środkowe partie torfowiska zajmują gleby bagienne wytworzone z torfów przejściowych i wysokich (85%).

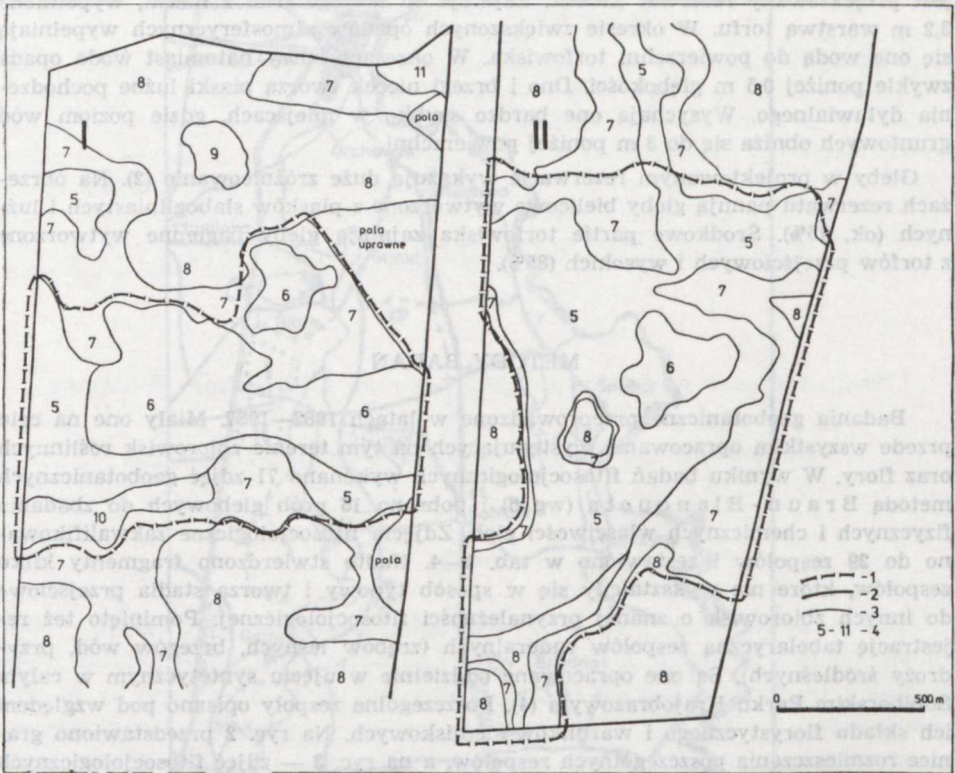
METODY BADAŃ

Badania geobotaniczne przeprowadzono w latach 1982—1987. Miały one na celu przede wszystkim opracowanie występujących na tym terenie zbiorowisk roślinnych oraz flory. W wyniku badań fitosocjologicznych wykonano 71 zdjęć geobotanicznych metodą Braun-Blanqueta (wg 6) i pobrano 16 prób glebowych do zbadania fizycznych i chemicznych właściwości gleb. Zdjęcia fitosocjologiczne zakwalifikowano do 29 zespołów i zestawiono w tab. 1—4. Nadto stwierdzono fragmenty kilku zespołów, które nie wykształciły się w sposób typowy i tworzą stadia przejściowe do innych zbiorowisk o znanej przynależności fitosocjologicznej. Pominięto też rejestrację tabelaryczną zespołów ruderalnych (zrębów leśnych, brzegów wód, przydroży śródleśnych). Są one opracowane oddzielnie w ujęciu syntetycznym w całym Sobiborskim Parku Krajobrazowym (4). Poszczególne zespoły opisano pod względem ich składu florystycznego i warunków siedliskowych. Na ryc. 2 przedstawiono granice rozmieszczenia poszczególnych zespołów, a na ryc. 3 — zdjęć fitosocjologicznych i roślin rzadkich.

Nomenklaturę roślin naczyniowych podano według „Flora Europaea” (1964—1979). Liczbami arabskimi przy poszczególnych gatunkach określono stopień ich zasobności w następujący sposób: 1 — występowanie pojedynczych okazów; 2 — łączne występowanie do 1 ara; 3 — 1,1—5,0 arów; 4 — 5,1—10 arów; 5 — ponad 10 arów.

SZATA ROŚLINNA

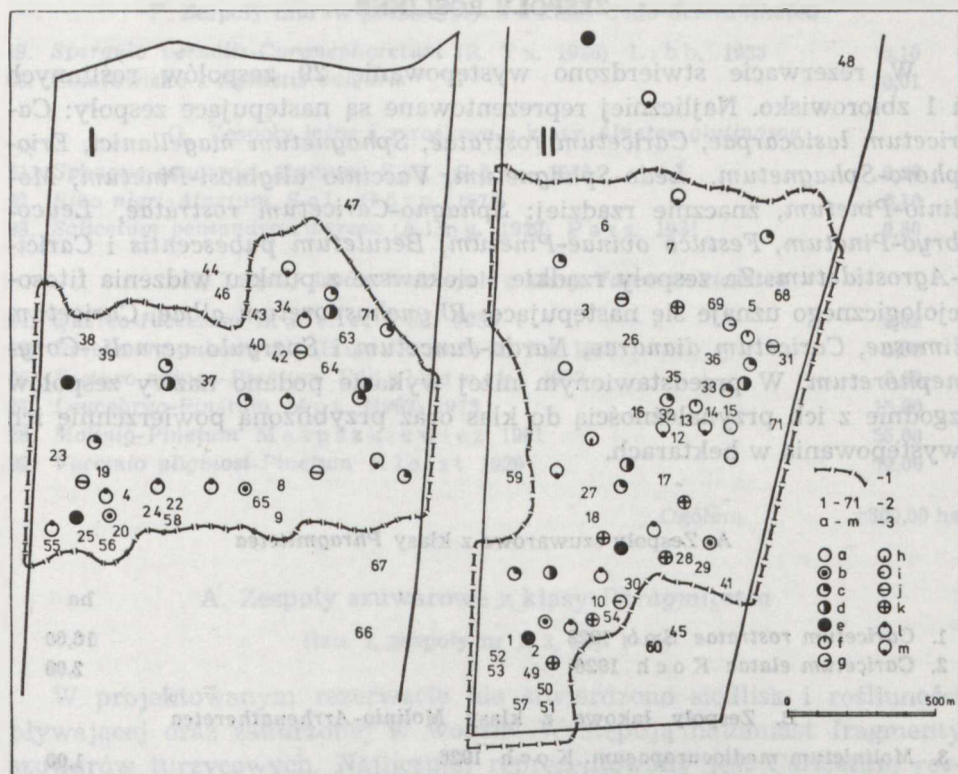
Obiekt obejmuje zbiorowiska torfowisk przejściowych, wysokich i lasów borowych. Torfowiska przejściowe zajmują przede wszystkim zespoły: *Caricetum lasiocarpae*, *Caricetum limosae* i *Carici-Agrostidetum*. Występują one głównie w środkowych partiach torfowiska, bardziej podtopionych bez udziału karłowatych sosen i brzoź. Torfowiska wysokie zajmują przede wszystkim *Eriophoro-Sphagnetum magellanici* i *Ledo-Sphagnetum*. Występują one głównie w brzeźnych partiach torfowiska i małych partiach ich części środkowych przy lokalnych wyniosłościach, gdzie można spotkać karłowate sosny, rzadziej brzozy. Zarówno torfowiska przejściowe, jak i wysokie pokrywa zwarty kożuch torfowców. Na przejściu torfowisk wysokich w podmokłe podłoże mineralne wykształcają się

Ryc. 2. Rozmieszczenie zespołów roślinnych w projektowanym rezerwacie Żłobek; 1 — granice projektowanego rezerwatu Żłobek, 2 — granice terenów towarzyszących, 3 — granice jednostek fitosocjologicznych, 4 — oznaczenia numerowe panujących syntaksonów, 5 — *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* (C, zespoły 5—13), 6 — *Oryzococco-Sphagneteta* (D, zespoły 14, 15), 7 — *Molinio-Pinetum* (H, zespół 28), 8 — *Leucobryyo-Pinetum* (H, zespół 27), 9 — *Festuco ovinae-Pinetum* (H, zespół 26), 10 — *Betuletum pubescentis* (H, zespół 25), 11 — *Ribo nigri-Alnetum* (G, zespół 22)

Distribution of plant associations in the planned Żłobek reservation; 1 — borders of the planned reservation, 2 — borders of accompanying areas, 3 — borders of phytosociological units, 4 — numerical designation of the existing syntaxons, 5 — *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* (C associations 5—13), 6 — *Oryzococco-Sphagneteta* (D, associations 14, 15), 7 — *Molinio-Pinetum* (H, association 28), 8 — *Leucobryyo-Pinetum* (H, association 27), 9 — *Festuco ovinae-Pinetum* (H, association 26), 10 — *Betuletum pubescentis* (H, association 25), 11 — *Ribo nigri-Alnetum* (G, association 22)

bory bagienne (*Vaccinio uliginosi-Pinetum*) i bory trzęślicowe (*Molinio-Pinetum*). Najsuchsze partie brzegów torfowiska zajmują bory świeże (*Leucobryyo-Pinetum* i *Peucedano-Pinetum*). Na torfowiskach i w podmokłych partiach borów stwierdzono kilkanaście bardzo rzadkich w Polsce roślin. Można do nich zaliczyć przede wszystkim następujące: wierzbę borówkolistną (*Salix myrtilloides*), wierzbę lapońską (*Salix lapponum*),

Ryc. 3. Rozmieszczenie gatunków roślin rzadkich w projektowanym rezerwacie Żłobek; 1 — granice projektowanego rezerwatu Żłobek, 2 — 1—71 miejsca wykonanych zdjęć fitosocjologicznych, 3 — miejsca występowania roślin rzadkich: a — *Arctostaphylos uva-ursi*; b — *Betula humilis*; c — *Carex limosa*; d — *Carex chordorrhiza*; e — *Dryopteris cristata*; f — *Drosera intermedia*; g — *Drosera anglica*; h — *Equisetum hyemale*; i — *Ophioglossum vulgatum*; j — *Rhynchospora alba*; k — *Salix lapponum*; l — *Salix myrtilloides*; m — *Scheuchzeria palustris*

Distribution of the species of scarce plants in the planned Żłobek reservation; 1 — borders of the planned reservation, 2 — 1—71 sites of phytosociological records, 3 — places of the occurrence of scarce plants: a — *Arctostaphylos uva-ursi*, b — *Betula humilis*, c — *Carex limosa*, d — *Carex chordorrhiza*, e — *Dryopteris cristata*, f — *Drosera intermedia*, g — *Drosera anglica*, h — *Equisetum hyemale*, i — *Ophioglossum vulgatum*, j — *Rhynchospora alba*, k — *Salix lapponum*, l — *Salix myrtilloides*, m — *Scheuchzeria palustris*

brzozę niską (*Betula humilis*), turzyce (*Carex limosa*, *C. chordorrhiza*), bagnicę torfową (*Scheuchzeria palustris*), przygielkę białawą (*Rhynchospora alba*), rosiczki (*Drosera rotundifolia*, *D. anglica*, *D. intermedia*), go-rzyczkę wąskolistną (*Gentiana pneumonanthe*).

ZESPOŁY ROŚLINNE

W rezerwacie stwierdzono występowanie 29 zespołów roślinnych i 1 zbiorowisko. Najliczniej reprezentowane są następujące zespoły: *Caricetum lasiocarpae*, *Caricetum rostratae*, *Sphagnetum magellanici*, *Eriophoro-Sphagnetum*, *Ledo-Sphagnetum*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Molinio-Pinetum*, znacznie rzadziej: *Sphagno-Caricetum rostratae*, *Leucobryo-Pinetum*, *Festuco ovinae-Pinetum*, *Betuletum pubescentis* i *Carici-Agrostidetum*. Za zespoły rzadkie i ciekawsze z punktu widzenia fitosocjologicznego uznaje się następujące: *Rhynchosporium albae*, *Caricetum limosae*, *Caricetum diandrae*, *Nardo-Juncetum* i *Spergulo vernalis-Corynephorum*. W przedstawionym niżej wykazie podano nazwy zespołów zgodnie z ich przynależnością do klas oraz przybliżoną powierzchnię ich występowania w hektarach.

A. Zespoły szuwarowe z klasy *Phragmitetea*

	ha
1. <i>Caricetum rostratae</i> Soó 1928	16,00
2. <i>Caricetum elatae</i> Koch 1926	2,00

B. Zespoły łąkowe z klasy *Molinio-Arrhenatheretea*

3. <i>Molinietum medioeuropaeum</i> Koch 1926	1,00
4. <i>Junco-Molinietum</i> Prsg. 1951	1,00

C. Zespoły torfowisk przejściowych z klasy *Scheuchzerio-Caricetea fuscae*

5. <i>Caricetum limosae</i> Br. - Bl. 1921	0,50
6. <i>Rhynchosporium albae</i> Koch 1926	0,50
7. <i>Caricetum lasiocarpae</i> Koch 1926	22,00
8. <i>Caricetum diandrae</i> Jon. 1932 em. Oberd. 1957	0,50
9. <i>Sphagno-Caricetum rostratae</i> (Steffen 1931) Sm. 1947	20,00
10. <i>Sphagno-Calamagrostidetum canescentis</i> Fijałkowski mscr.	1,00
11. <i>Junco effusi-Sphagnetum</i> Pałczyński 1964 Pass. 1964	1,00
12. <i>Carici-Agrostidetum caninae</i> R. Tx. 1937	6,00
13. <i>Caricetum fuscae</i> Koch 1926	4,00

D. Zespoły torfowisk wysokich z klasy *Oxycocco-Sphagnetea*

14. <i>Eriophoro-Sphagnetum recurvi</i> Hueck 1929	100,00
15. <i>Ledo-Sphagnetum magellanici</i> Sukopp 1959 em. Neuhausl 1969	10,00
16. <i>Sphagnetum magellanici</i> (Pawł. 1928) Moore 1968	30,00

E. Zespoły kwaśnych muraw z klasy *Nardo-Callunetea*

17. <i>Calluno-Nardetum strictae</i> Hryn. 1959	1,00
18. <i>Nardo-Juncetum</i> Nordh. 1920, Bük. 1942	0,01

F. Zespoły muraw piaszczystych z klasy *Sedo-Scleranthetea*

19. <i>Spergulo vernalis-Corynephorum</i> (R. Tx. 1928) Libb. 1933	0,10
20. Zbiorowisko z <i>Agrostis vulgaris</i>	0,01

G. Zespoły leśne i zaroślowe z klasy *Alnetea glutinosae*

21. <i>Sphagno squarrosi-Alnetum</i> Sol.-Görn. 1975	0,20
22. <i>Ribo nigri-Alnetum</i> Sol.-Görn. 1975	0,10
23. <i>Salicetum pentandro-cinereae</i> (Almg. 1929) Pass. 1931	0,50

H. Zespoły lasów borowych z klasy *Vaccinio-Piceetea*

24. <i>Quercu-Piceetum</i> Malc. et Pol. 1955	0,02
25. <i>Betuletum pubescentis</i> (Hueck 1925) R. Tx. 1937	5,00
26. <i>Festuco ovinae-Pinetum</i> Fijałkowski 1973	5,00
27. <i>Leucobryo-Pinetum</i> Mat. (1962) 1973	15,00
28. <i>Molinio-Pinetum</i> Matuszkiewicz 1981	55,00
29. <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> Kleist 1929	12,00

Ogółem ±300,00 ha

A. Zespoły szuwarowe z klasy *Phragmitetea*

(tab. 1, zespoły nr 1, 2, zdj. 1—4)

W projektowanym rezerwacie nie stwierdzono siedlisk i roślinności pływającej oraz zanurzonej w wodzie. Występują natomiast fragmenty szuwarów turzycowych. Najliczniej reprezentowany jest *Caricetum rostratae*. Dominuje w nim *Carex rostrata* z domieszką *Carex elata*, *C. lasiocarpa*, *C. nigra* i *Agrostis canina*. Zwarty kożuch tworzą mchy (*Acrocladium cuspidatum*, *Drepanocladus aduncus*, *Sphagnum palustre*), często z udziałem *Drepanocladus fluitans* i *Aulacomnium palustre*. Zespół zajmuje stale podtopione i kwaśne torfy turzycowe (pH=3,0—4,0). Siedliska mniej kwaśne (pH=4,0—5,5), ale również podtopione zajmuje *Caricetum elatae*. Skupienia turzycy sztywnej mają często niewielką domieszkę *Carex rostrata* i *C. nigra*, a z mszaków: *Acrocladium cuspidatum*, *Drepanocladus aduncus*, *D. fluitans* i innych gatunków.

B. Zespoły łąkowe z klasy *Molinio-Arrhenatheretea*

(tab. 1, zespoły nr 3, 4, zdj. 5—11)

Stwierdzono w tej grupie tylko fragmenty zespołów *Molinietum medioeuropaeum* i *Junco-Molinietum*. W *Molinietum medioeuropaeum* dominuje *Molinia coerulea* z domieszką *Carex rostrata*, *C. nigra*, *Lythrum salicaria*, *Acrocladium cuspidatum*, niekiedy *Sphagnum nemoreum* i *Sph. palustre*. W *Junco-Molinietum* zaznacza się udział sitów (*Juncus effusus*, rzadziej *J. conglomeratus*) oraz *Lysimachia vulgaris*, *Lythrum salicaria*,

Sphagnum squarrosum, *Sph. palustre* i *Sph. nemoreum*. Jednocześnie zmniejsza się udział trzęślicy modrej. Fragmentarycznie można się doszukać jeszcze zespołów: *Epilobio-Juncetum effusi* i *Junco-Cynosuretum*. Wszystkie zespoły występują w brzeźnych partiach torfowiska na podłożu mineralno-torfowym. Odczyn gleb jest zwykle kwaśny ($pH=4,0-5,5$). Są to miejsca najczęściej użytkowane pastwiskowo. Na podobnych siedliskach pod względem hydrologicznym oraz troficznym łączą się one ze zniekształconymi borami (*Vaccinio uliginosi-Pinetum* i *Molinio-Pinetum*) i torfowiskami wysokimi (*Sphagnetum magellanici*, *Ledo-Sphagnetum*).

C. Zespoły torfowisk przejściowych z klasy *Scheuchzerio-Caricetea fuscae*
(tab. 2, zespoły nr 5—13, zdj. 12—31)

Torfowiska przejściowe reprezentowane są przez 9 zespołów. Największą powierzchnię zajmuje *Carici-Agrostidetum*, *Caricetum fuscae* i *Caricetum lasiocarpae*. Zajmują one zwykle brzeźne partie torfowiska. Środkowe partie torfowiska najbardziej zakwaszone (pH ok. 3,0) i najsilniej podtopione (woda utrzymuje się niemal przez cały okres wegetacyjny przy powierzchni), zajmują zespoły *Caricetum limosae*, *Rhynchosporium albae*, *Caricetum lasiocarpae*, *Sphagno-Calamagrostidetum*. Spośród roślin turzycowatych dominują te gatunki w zespołach, od których pochodzi ich nazwa. Całą tę grupę charakteryzuje zarazem występowanie zwartego kobierca torfowców (*Sphagnum magellanicum*, *Sph. nemoreum*, *Sph. acutifolium*). Mniej oligotroficzne podłoże — o odczynie słabo kwaśnym ($pH=4,0-5,5$) i nieco mniej podtopione (woda ustala się na głębokości ok. 30 cm) zajmują zespoły *Carici-Agrostidetum*, *Caricetum fuscae*, *Sphagno-Caricetum rostratae* i *Sphagno-Calamagrostidetum*. Poza gatunkami wyróżniającymi te zespoły często występują: *Drepanocladus aduncus*, *D. fluitans*, *Aulacomnium palustre*, *Andromeda polifolia*, *Vaccinium oxycoccos*, *Peucedanum palustre*, *Lysimachia vulgaris*, *Carex canescens*, *C. echinata* i *C. nigra*. Glebę stanowią torfy słabo rozłożone oraz utwory mułowo-torfowe.

D. Zespoły torfowisk wysokich z klasy *Oxycocco-Sphagnetea*
(tab. 3, zespoły nr 14—16, zdj. 32—37)

Torfowiska wysokie obok torfowisk przejściowych należą do dominujących zbiorowisk projektowanego rezerwatu Żłobek. Licznie wykształciły się *Eriophoro-Sphagnetum*, *Ledo-Sphagnetum* i *Sphagnetum magellanici*. W zespołach przeważają torfowce (*Sphagnum cuspidatum*, *Sph. acutifolium*, *Sph. magellanicum*, *Sph. nemoreum*, *Sph. palustre*). W pierw-

Ciąg dalszy tab. 3 — Table 3 continued

Nr zdjęć fitosocjolog. Nos. of phytosoc. records	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Sedo-Scleranthetea:																	
<i>Ceratodon purpureus</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Festuca ovina</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Jasione montana</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Polytrichum piliferum</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Rhacomitrium canescens</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Helichrysum erenarium</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Cerastium arvense</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Hypericum perforatum</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Artemisia campestris</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Gat. towarzyszące zbliżone do siedlak i zbiorowisk z klas A-E:																	
A. Vaccinio-Piceetea:																	
<i>Melampyrum pratense</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Polytrichum juniperinum</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Vaccinium uliginosum</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Vaccinium myrtillus</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Entodon schreberi</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Solidago virgaurea</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Veronica chamaedrys</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Dicranum undulatum</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Hylocomium splendens</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Hypnum cupressiforme</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Carex pilulifera</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Dryopteris carthusiana</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
B. Nardo-Callunetea i Sedo-Scleranthetea:																	
<i>Veronica officinalis</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Jasione montana</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
C. Molinio-Arrhenatheretea:																	
<i>Achillea millefolium</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Cynosurus cristatus</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Festuca rubra</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Lysimachia vulgaris</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Molinia coerulesca</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Pimpinella saxifraga</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Poa pratensis</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
D. Scheuchzerio-Caricetea fuscae, Oxycocco-Sphagnetea:																	
<i>Carex nigra</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Carex curta</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Carex hirta</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Carex lasiocarpa</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Drepanocladus aduncus</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Eriophorum angustifolium</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Galium uliginosum</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Peucedanum palustre</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Sphagnum cuspidatum</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Sphagnum nemoreum</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Sphagnum palustre</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Agrostis canina</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Dryopteris cristata</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
E. Inne grupy roślin:																	
<i>Viola reichenbachiana</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Equisetum sylvaticum</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Gat. towarzyszące występujące 1 i 2 razy: <i>Alnus glutinosa</i> b 39 (+); <i>Frangula alnus</i> c 44 (+); <i>Pinus sylvestris</i> c 33(+), 35(+); <i>Populus tremula</i> b 45(+); <i>Quercus robur</i> a 47(+), b 47(+); <i>Salix cinerea</i> b 39(+); A: <i>Dicranum scoparium</i> 44(+), 46(+); <i>Rhytididellum squarrosus</i> 40(1), 42(+); <i>Trientalis europaea</i> 47(+); <i>Viola tricolor</i> 45(+); B: <i>Carex ovalis</i> 44(+); <i>Chamaecytisus ratisbonensis</i> 46(+); <i>Rumex acetosella</i> 44(+), 46(+); <i>Thymus serpyllum</i> 46(+); C: <i>Acrocladium cuspidatum</i> 39(1), 40(+); <i>Bryum caespiticum</i> 45(+); <i>Dactylis glomerata</i> 46(+); <i>Deschampsia caespitosa</i> 39(+), 45(+); <i>Juncus effusus</i> 38(+), 39(+); <i>Rumex acetosa</i> 39(+), 41(+); D: <i>Carex rostrata</i> 34(+); E: <i>Calamagrostis epigeios</i> 46(+), 47(+).																	

G. Zespoły leśne i zaroślowe z klasy *Alnetea glutinosae*

(tab. 4, zespoły nr 21—23, zdj. 49—56)

Zbiorowiska olsowe reprezentowane są przez *Sphagno squarrosi-Alnetum*, *Ribo nigri-Alnetum* i zarośla zespołów *Salicetum pentandro-cinereae*. Zajmują one dość kwaśne gleby torfowo-mineralne o odczynie $pH=4,0-6,0$. W *Sphagno squarrosi-Alnetum* dominuje ołsa czarna z ko-

Ciąg dalszy tab. 4 — Table 4 continued

Nr zdjęć fitosocjologicz.	Nos. of phytosoc. records	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	
Dicrano-Finion i Vaccinio-Piceetea:																									
Dicranum undulatum										1	1														
Trifentia europaea									2	1	1			1	2										
Vaccinium vitis-idaea												1	1	3	1	+									
Vaccinium myrtillus										1	+	1	+	4	6	4	3	1	1	3	1	+	2	2	
Dryopteris carthusiana																									
Entodon schreberi												7	2	3	1	2	2	2	2	1					
Hylacomium splendens														+	1	1					2				
Luzula pilosa																									
Melampyrum pratense												1	1	1	+	1									
Pteridium aquilinum												1			1	1									
Potentilla erecta		1	2																			+	2	2	3
Gat. towarzyszące zbliżone do siedlisk i zbiorowisk z klas A-E:																									
A. Vaccinio-Piceetea:																									
Dicranum scoparium													1	2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Danthonia decumbens																									
Carex pilulifera																									
B. Nardo-Callunetea i Sedo-Scleranthetea:																									
Hypericum perforatum														+	+	+									
Calluna vulgaris														+	1	+									
Holcus mollis														+	+	+									
Agrostis tenuis														+	+										
C. Molinio-Arrhenatheretea i Phragmitetea:																									
Acrocladium cuspidatum																									
Anthoxanthum odoratum																									
Calliergon cordifolium																									
Climacium dendroideum																									
Caltha palustris																									
Deschampsia caespitosa																									
Festuca rubra																									
Galium palustre																									
Juncus effusus																									
Lysimachia vulgaris																									
Lychnis flos-cuculi																									
Lythrum salicaria																									
Poa pratensis																									
Calliergon giganteum																									
Scutellaria galericulata																									
D. Scheuchzerio-Caricetea fuscae 1																									
Oxyocco-Sphagnetes:																									
Andromeda polifolia																									
Agrostis canina																									
Carex nigra																									
Carex rostrata		1	1																						
Potentilla palustris		1	2																						
Drepanocladus aduncus																									
Drepanocladus fluitans																									
Eriophorum vaginatum																									
Eriophorum angustifolium																									
Galium uliginosum																									
Peucedanum palustre																									
Sphagnum cuspidatum																									
Sphagnum nemoreum																									
Viola palustris																									
Carex curta																									
E. Inne grupy roślin:																									
Mnium seligeri																									
Gat. towarzyszące występujące 1 i 2 razy: *Frangula alnus c 61(+), 66(+); Juniperus communis c 61(+); Populus tremula a 67(1), b 64(+), 67(+); Quercus robur b 58(1); c 58(+); Salix pentandra b 55(1), 56(+); Viburnum opulus b 53(+); A: Calamagrostis arundinacea 57(+); Equisetum hyemale 61(2); Fragaria vesca 61(1); Hieracium vulgatum 62(+); Koeleria pyramidata 59(1); Lycopodium clavatum 61(+); Ptilium crista-castrensis 61(+); Veronica chamaedrys 58(+), 60(+); V. officinalis 59(+); B: Chamaecytisus ratisbonensis 59(+); Hieracium pilosella 59(+), 60(+); H. umbellatum 61(+); Lembotropia nigricans 59(+); Nardus stricta 66(+); Polytrichum piliferum 60(+); Pimpinella saxifraga 61(+), 68(+); Solidago virgaurea 59(+), 60(+); Thymus serpyllum 60(+); C: Bryum caespiticum 56(+); Filipendula ulmaria 54(1); Iris pseudacorus 54(+); Poa trivialis 54(+); Phragmites australis 55(1); D: Carex echinata 64(+), 69(+); C. lasiocarpa 71(+); Menyanthes trifoliata 50(1); Sphagnum apiculatum 63(+); E: Calamagrostis epigeios 60(+), 62(+); Carex hirta 61(+); Linaria vulgaris 60(+); Mnium affine 55(+); M. cuspidatum 55(+); Urtica dioica 53(+), 54(+).																									

biercem torfowców (*Sphagnum squarrosum* i *Sph. palustre*). Drugi zespół — *Ribo nigri-Alnetum* — pozbawiony jest tego kobierca. W zaroślach *Salicetum pentandro-cinereae* panują *Salix cinerea*, niekiedy z dużym udziałem *Frangula alnus*. W runie tych zespołów występują poza mszaki jeszcze gatunki szuwarów turzycowych torfowisk przejściowych i zbiorowisk trzęślicowych, np.: *Lycopus europaeus*, *Calamagrostis canescens*, *Carex nigra*, *C. rostrata*.

H. Zespoły lasów borowych z klasy *Vaccinio-Piceetea*

(tab. 4, zespoły nr 24—29, zdj. 57—71)

Zbiorowiska borowe reprezentowane są dość licznie (łącznie ok. 50 ha), głównie przez *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Molinio-Pinetum*, *Betuletum pubescentis*, *Leucobryo-Pinetum*. Rzadko pojawiają się fragmenty *Quercu-Piceetum* i *Festuco ovinae-Pinetum*. Siedliska podmokłe i kwaśne ($pH=3,5-4,5$) zajmują *Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum* i *Molinio-Pinetum*. W drzewostanie występują tu głównie niska sosna i brzozy (*Betula pendula*, *B. pubescens*). W podszyciu duży udział ma *Frangula alnus*. W runie dominują krzewinki (*Vaccinium uliginosum*, *V. vitis-idaea*, *V. myrtillus*, niekiedy *Ledum palustre* i *Vaccinium oxycoccus*) i mszaki (*Sphagnum squarrosum*, *Sph. palustre* i *Polytrichum commune*). Poziom wód gruntowych kształtuje się na głębokości ok. 1 m. Inne zespoły borowe (*Leucobryo-Pinetum* i *Peucedano-Pinetum*) zajmują siedliska mezofilne o poziomie wód gruntowych na głębokości ok. 2 m. Drzewostan tworzy tu również sosna oraz brzozy, ale wśród krzewinek dominują tylko *Vaccinium myrtillus* i *V. vitis-idaea*. Wśród mszaków licznie występują: *Entodon schreberi*, *Dicranum undulatum* i *D. scoparium*. Odczyn gleb waha się w granicach $pH=4,0-5,5$. Najsuchsze płaty borów reprezentowane są przez *Festuco ovinae-Pinetum*. W sosnowym drzewostanie dominuje tu kostrzewa owcza. W runie najczęściej występują: *Vaccinium myrtillus*, *V. vitis-idaea*, *Entodon schreberi*, *Melampyrum pratense*, *Dicranum scoparium* i *Calluna vulgaris*. Glebę tworzą biele wytworzone z piasków luźnych o odczynie $pH=4,5-5,5$.

ROŚLINY CHRONIONE

W projektowanym rezerwacie stwierdzono występowanie 13 gatunków objętych ochroną. Najczęściej występują: *Frangula alnus*, *Ledum palustre* i *Drosera rotundifolia*. Gatunki podlegające ochronie całkowitej to: *Betula humilis*, *Salix myrtilloides*, *S. lapponum*, *Lycopodium clavatum*, *Drosera*

anglica, *D. rotundifolia*, *D. intermedia*, *Gentiana pneumonanthe*, *Dactylorhiza incarnata*. Spośród roślin chronionych częściowo występują: *Cetraria islandica*, *Usnea hirta*, *Frangula alnus*, *Ledum palustre*.

FLORA ROŚLIN NACZYNIOWYCH

Siedliska projektowanego rezerwatu są mało zróżnicowane, mokre i kwaśne. Stąd wykształciła się tu uboga w gatunki roślinność torfowisk przejściowych i wysokich oraz charakterystyczna dla borów bagiennych. Stwierdzono łącznie 98 gatunków, które zestawiono podając liczbę okazów:

<i>Ophioglossum vulgatum</i>	1	<i>Lotus uliginosus</i>	1
<i>Thelypteris palustris</i>	4	<i>Lythrum salicaria</i>	1
<i>Dryopteris cristata</i>	2	<i>Epilobium palustre</i>	1
<i>D. carthusiana</i>	3	<i>Frangula alnus</i>	2
<i>Pteridium aquilinum</i>	3	<i>Cicuta virosa</i>	1
<i>Equisetum arvense</i>	2	<i>Peucedanum palustre</i>	3
<i>E. sylvaticum</i>	1	<i>Lysimachia vulgaris</i>	2
<i>E. hyemale</i>	1	<i>L. thyrsiflora</i>	2
<i>E. fluviatile</i>	4	<i>Vaccinium myrtillus</i>	2
<i>E. variegatum</i>	1	<i>V. uliginosum</i>	4
<i>E. palustre</i>	1	<i>V. vitis-idaea</i>	3
<i>Lycopodium clavatum</i>	1	<i>V. oxycoccus</i>	5
<i>Pinus sylvestris</i>	5	<i>Ledum palustre</i>	4
<i>Juniperus communis</i>	1	<i>Andromeda polifolia</i>	1
<i>Betula pendula</i>	5	<i>Calluna vulgaris</i>	3
<i>B. pubescens</i>	5	<i>Melampyrum pratense</i>	1
<i>B. humilis</i>	2	<i>Pedicularis palustris</i>	1
<i>Alnus glutinosa</i>	3	<i>Scutellaria galericulata</i>	2
<i>Populus tremula</i>	2	<i>Stachys palustris</i>	1
<i>Salix pentandra</i>	3	<i>Gentiana pneumonanthe</i>	1
<i>S. cinerea</i>	5	<i>Menyanthes trifoliata</i>	2
<i>S. aurita</i>	2	<i>Galium uliginosum</i>	2
<i>S. myrtilloides</i>	2	<i>G. palustre</i>	3
<i>S. rosmarinifolia</i>	3	<i>Scheuchzeria palustris</i>	2
<i>S. nigricans</i>	2	<i>Juncus squarrosus</i>	1
<i>S. lapponum</i>	2	<i>J. effusus</i>	3
<i>Caltha palustris</i>	1	<i>J. conglomeratus</i>	1
<i>Ranunculus flammula</i>	1	<i>J. alpinus</i>	1
<i>R. repens</i>	1	<i>J. articulatus</i>	1
<i>Drosera rotundifolia</i>	5	<i>Eriophorum vaginatum</i>	4
<i>D. anglica</i>	1	<i>E. angustifolium</i>	4
<i>D. intermedia</i>	1	<i>Rhynchospora alba</i>	2
<i>Viola palustris</i>	3	<i>Carex chordorrhiza</i>	1
<i>V. canina</i>	1	<i>C. appropinquata</i>	1
<i>Potentilla palustris</i>	3	<i>C. diandra</i>	3
<i>P. erecta</i>	2	<i>C. panicea</i>	1
<i>Trifolium pratense</i>	1	<i>C. curta</i>	2

<i>Carex echinata</i>	2	<i>A. tenuis</i>	1
<i>C. elata</i>	3	<i>Calamagrostis canescens</i>	2
<i>C. nigra</i>	4	<i>C. stricta</i>	2
<i>C. pilulifera</i>	1	<i>Deschampsia caespitosa</i>	1
<i>C. limosa</i>	4	<i>Phragmites australis</i>	2
<i>C. pseudocyperus</i>	1	<i>Danthonia decumbens</i>	1
<i>C. serotina</i>	1	<i>Molinia coerulea</i>	1
<i>C. rostrata</i>	5	<i>Poa pratensis</i>	2
<i>C. lasiocarpa</i>	4	<i>Festuca ovina</i>	1
<i>C. hirta</i>	1	<i>F. rubra</i>	1
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	1	<i>Nardus stricta</i>	3
<i>Agrostis stolonifera</i>	2	<i>Calla palustris</i>	1

DZIAŁANIA ZACHOWAWCZE

Podstawowym celem tworzenia rezerwatu jest zachowanie rzadkich i interesujących z punktu widzenia naukowego i dydaktycznego zespołów oraz roślin torfowiskowych. Zbiorowiska leśne nie mają takich specyficznych walorów. Stąd proponuje się utworzenie rezerwatu chronionego częściowo. Najciekawsza część rezerwatu jest całkowitym nieużytkiem gospodarczym, nadaje się tylko do pozyskiwania żurawiny oraz jagód borówki czernicy, bagiennej i brusznicy. Nie powinno się stosować zakazu zbioru tych cennych dla zdrowia człowieka jagód. Sam zbiór nie powoduje prawie żadnych szkód. Niebezpieczne jest natomiast osuszenie gleby, jej eutrofizacja przez nawożenie mineralne lasów. Najkorzystniejszym działaniem dla rezerwatu byłoby stałe utrzymywanie poziomu wodnego przy powierzchni. Tylko okresowo mógłby ten poziom obniżać się do 0,5 m poniżej powierzchni. Większe obniżenie nie tylko spowodowałoby zmiany szaty roślinnej, ale stworzyłoby niebezpieczeństwo pożarów torfowiska. W zasadzie więc torfowisko nie wymaga żadnych działań pielęgnacyjnych. Tereny położone powyżej powierzchni torfowiska są również pod względem gospodarczym mało użytkowane. Występują tu bowiem karłowata sosna, brzoza oraz te same gatunki w stadium drągowiny. Zadrzewienia te nie mogą być eksploatowane metodą zrębową. Można je przecinać tylko częściowo, stosując znaną w leśnictwie rębnię IV. Dopuszczalne są wszelkie cięcia pielęgnacyjne i sanitarne. Resztki po wyciętych drzewach należy skrzętnie usuwać ze względu na groźbę pożarów. Jest to konieczne również z uwagi na ochronę przed eutrofizacją podłoża. Warunkiem utrzymania torfowisk wysokich i borów jest zubożanie siedliska, a nie jego eutrofizacja.

WNIOSKI

W projektowanym rezerwacie Żłobek stwierdzono występowanie 29 zespołów i 3 wariantów. Florę reprezentuje natomiast 98 gatunków roślin naczyniowych. Wśród nich 11 gatunków należy na Lubelszczyźnie do rzadkich, a 13 do chronionych prawnie. Z obu tych grup na uwagę zasługują następujące: *Dryopteris cristata*, *Equisetum hyemale*, *E. variegatum*, *Betula humilis*, *Salix myrtilloides*, *S. lapponum*, *Drosera anglica*, *D. intermedia*, *Scheuchzeria palustris*, *Juncus squarrosus*, *Rhynchospora alba* i *Carex chordorrhiza*.

PIŚMIENNICTWO

1. Chałubińska A., Wilgat T.: Podział fizjograficzny województwa lubelskiego. [w:] Przewodnik V Zjazdu Pol. Tow. Geogr. Lublin 1954.
2. Dobrzański B., Uziak S.: Pokrywa glebowa województwa lubelskiego. *Przegl. Geogr.* **41**, z. 1, 67—74 (1969).
3. Fijałkowski D.: Stosunki geobotaniczne Lubelszczyzny. Lub. Tow. Nauk., Ossolineum, Wrocław 1972.
4. Fijałkowski D.: Zespoły roślinne Lubelszczyzny. Wydawn. UMCS, Lublin 1991.
5. Flora Europaea. Cambridge Univ. Press., Cambridge 1964—1979.
6. Matuszkiewicz W.: Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. PWN, Warszawa 1982.
7. Zinkiewicz W., Zinkiewicz A.: Atlas klimatyczny województwa lubelskiego 1951—1960. Lub. Tow. Nauk., Lublin 1975.

SUMMARY

The paper presents results of geobotanical studies of the Żłobek reservation, which is located in the Sobibór forest inspectorate near Włodawa (Fig. 1). By means of Braun-Blanquet's method, 71 records were taken as a result of phytosociological studies. They were qualified to 23 associations and 3 variants. The records were arranged according to phytosociological system in four tables. Particular associations were described with regard to their floristic composition, habitat conditions and their distribution in the reservation (Fig. 2). Within the frameworks of floristic studies, the occurrence of 98 species of vascular plants was stated. Among them, 11 species belong to scarce plants in the Lublin area, and 13 to the ones under legal protection. The distribution of some scarce species in the reservation is presented in Fig. 3.

